

РЕШЕНИЕ

№ 16827

гр. София, 01.05.2026 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Първо отделение 18 състав, в
публично заседание на 01.04.2026 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Златка Илиева

при участието на секретаря Росица Б Стоева, като разгледа дело номер **2476** по описа за **2026** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 145 и следващите от Административнопроцесуалния кодекс /АПК/ във връзка с чл. 10а, ал. 4 от Закон за чужденците в Република България /ЗЧРБ/.

Образувано е по жалба на С. К., гражданин на Република Турция, с паспорт № U 25261731, чрез адв. А., срещу Отказ за издаване на виза, издаден въз основа на Заявление за издаване на виза № ANK25008628V, подадено на 03.12.2025 г., издаден от Д. Н. К., първи секретар, завеждащ „Консулска служба“ в Посолство на Република България в А., Република Турция, с който на основание чл. 10, ал. 1, т. 17 и т. 23 от ЗЧРБ е отказано издаване на виза за дългосрочно пребиваване.

В жалбата са наведени доводи за незаконосъобразност на постановения отказ, поради нарушение на материалноправните разпоредби и допуснати съществени нарушения на административнопроизводствените правила и несъответствие с целта на закона. Посочените в оспорения отказ като правно основание разпоредби на чл. 10, ал. 1, т. 17 и т. 23 ЗЧРБ се твърди, че са немотивирани и в противоречие с принципа на пропорционалността съгласно ЕСПЧ, както и чл. 11 от Директива 2011/98/ЕС. Твърди се, че отказът е незаконосъобразен, тъй като е издадено „Единно разрешение за пребиваване и работа“ и са изпълнени всички условия на чл. 24 ЗЧРБ. Сочи се и нарушение на чл. 24и ЗЧРБ, според която всеки има право да работи и да упражнява свободно професията си, а за граждани на трети страни, които имат разрешение да работят на територията на държавите – членки имат право на условия на труд, еднакви на тези, на които имат право гражданите на Съюза. Твърди се, че е нарушен принципа на правна сигурност, както и превишаване на правомощия, отиващо в посока дискриминация на база националност, етнически

произход и религия. Оспореният акт бил издаден при неспазване на писмената форма по чл. 59, ал. 2, т. 4 АПК. Моли за присъждане на адвокатско възнаграждение /л.39/.

В открито съдебно заседание жалбоподателят С. К., редовно призован, не се явява. Чрез процесуалния си представител поддържа жалбата и моли същата да бъде уважена. Моли за отмяна на отказа.

Ответникът Д. Н. К., първи секретар, завеждащ „Консулска служба“ в Посолство на Република България в А., Република Турция, редовно призован, не се явява, не се представлява. Чрез представени писмени бележки от главен юрисконсулт А. се изразява становище по жалбата. Моли същата да бъде оставена без уважение като незаконосъобразна. Претендира възнаграждение и прави възражение за прекомерност на претендираните разноски от жалбоподателя.

Софийска градска прокуратура, редовно призована, не изпраща представител и не дава заключение.

Административен съд София-град, Първо отделение, 18-и състав, като обсъди твърденията на страните и прецени събраните по делото доказателства, намира за установено следното от фактическа страна:

На 03.12.2025 г. е подадено от С. К., [дата на раждане] в Република Турция, заявление за издаване на виза.

На 03.02.2026 г. в Стандартен формуляр за уведомление за основанията за отказ за издаване на виза, анулиране или отмяна на виза за дългосрочно пребиваване е обективизиран отказ за издаване на виза на завеждащ "Консулска служба" в Посолството на Република България в А., Република Турция. Основанието за отказа е чл. 10, ал. 1, т. 17 и т. 23 ЗЧРБ – не доказва достоверно целта и условията на заявеното пребиваване и предоставя невярна информация и формално изпълнява изискванията на НУРВОИР и ЗЧРБ.

Приети са като писмени доказателства: трудов договор между С. К. и "Сампа България" ЕООД /л.14-15/; Свидетелство за съдимост /л.69/; Декларация от управителя на "Сампа България" ЕООД, във връзка с осигуряването на жилище на С. К. /л. 20/; Медицинска застраховка /л.32/; Копие на паспорт /л.51/; Българска виза /л.13/, Длъжностна характеристика /л. 60/ и др.

По делото е представено и писмо с рег. № RB 202001-001-03-M6-265 екз.к2 /22.01.2026г. на Държавна агенция „Национална сигурност“ с което се посочва, че спрямо заявителя е изразено отрицателно становище в Националната визова информационна система по съгласувателната процедура. В същото се посочва, че лицето има сключен трудов договор с „Сампа България" ЕООД. Изразено е становище, че работниците са назначени като общи такива без необходимост от притежаване на специални знания и умения, трудовите им договори били изготвени само на български език, без превод на турски език, което предполагало неразбиране на условията за заемане на длъжността. Поставените подписи под документите видимо се различавали, а свидетелството за съдимост било издадено в деня на публикуване на обявата за работа.Посочени са отрицателни предпоставки за предоставяне на търсеното право – чл. 10, ал. 1, т. 17 и т. 23 от ЗЧРБ.

В хода на съдебното производство е представен образец от подписа на жалбоподателя, както и декларация за удостоверяване на подписа и неговата принадлежност. В последната чужденецът изрично декларира, че всички подписи ,поставени под заявлението за виза и в документите за работа, са положени саморъчно от него.

При така установеното от фактическа страна Административен съд София-град, Първо отделение, 18-и състав обуславя следните правни изводи:

Жалбата е допустима. Подадена е срещу индивидуален административен акт по смисъла на чл. 21, ал. 1 от АПК, подлежащ на съдебен контрол, от активно легитимирано лице - адресат на акта

и засегнат неблагоприятно от него, в указания 14-дневен срок съгласно чл. 10а, ал. 1 ЗЧРБ във връзка с чл. 149, ал. 1 АПК.

Не е налице изключение по чл. 10а, ал. 4 ЗЧРБ, касаещо необжалваемостта по съдебен ред на отказите по чл. 9а, ал. 2, т. 4 ЗЧРБ за издаване на виза за дългосрочно пребиваване. Достатъчно е в случая, че оспорващият е посочил обстоятелства, при наличието на които с отказа за издаване на виза се нарушава упражняването на гарантирани от КЗПЧОС права и свободи, а именно – нарушение на принципа на пропорционалност съгласно ЕСПЧ и пряко нарушение на чл. 11 от Директива 2011/98/ЕС. Дали твърдението за нарушаване на права по смисъла на принципа на пропорционалност съгласно ЕСПЧ е основателно, е въпрос по съществуващото на спора, а не по допустимостта на оспорването. В този смисъл Определения на IV отд. на ВАС по адм. дело № 2667/2025 г. и по адм. дело № 5536/2025 г.

Разгледана по същество, жалбата е ОСНОВАТЕЛНА.

Оспореният отказ за издаване на виза е издаден от компетентен административен орган съгласно чл. 9г, ал. 1 ЗЧРБ във връзка с чл. 34, ал. 5 във връзка с ал. 3 от Наредба за условията и реда за издаване на визи и определяне на визовия режим /заповеди на Министъра на външните работи и на Посланика в Посолството на Република България – Б., Л. /л.34-36/, поради което не е налице основание за прогласяване на неговата нищожност по смисъла на чл. 168, ал. 1 и ал. 2 във връзка с чл. 146, т. 1 АПК.

Условията и редът, при които чужденците могат да влизат, да пребивават и да напускат Република България са регламентирани в Закона за чужденците в Република България. Едно от изискванията за легално влизане в страната на чужденец, който не е гражданин на ЕС, е да притежава виза и това изискване е валидно по отношение на жалбоподателя. Видовете визи, посочени в чл. 9а от ЗЧРБ, се издават от дипломатическите и консулските представителства на Република България - чл. 9г от ЗЧРБ и чл. 10, ал. 1 от НУРИВОВР. Съгласно разпоредбата на чл. 34, ал. 1 от НУРИВОВР, не се издава виза на чужденец, когато е налице едно от основанията, посочени в чл. 10 от ЗЧРБ. За отказа се съставя формуляр в два екземпляра съгласно образец (приложение № 7), който се подписва от ръководителя на дипломатическото или консулското представителство, като в него се вписва законовото основание за отказ, без да се вписват съображения, засягащи интересите на националната сигурност и се удостоверява датата на връчване/изпращане на заинтересуваното лице.

Видно от събраните доказателства оспореният акт е обективизиран във формуляр, съгласно чл. 34, ал. 3 във връзка с Приложение № 7 от Наредбата за условията и реда за издаване на визи и определяне на визовия режим. В същия формално се съдържат фактическите и правните основания за издаването му, ясна е и волята на органа, който го е издал, съгласно общата разпоредба на чл. 59, ал. 2, т. 4 и т. 5 АПК.

Въпреки това, съдът намира, че в оспорения акт не се съдържат ясни мотиви за постановяването му.

1. В случая е приложена разпоредбата на чл. 10, ал. 1, т. 17 ЗЧРБ, съгласно която се отказва издаване на виза или влизане в страната на чужденец, когато не докаже достоверно целта и условията на заявеното пребиваване или транзитно преминаване, или летищен транзит.

Ответникът не сочи въз основа на какви обстоятелства и удостоверяващи ги доказателства е достигнал до извода, че жалбоподателят не доказва достоверно целта и условията на заявеното пребиваване. Напротив – лицето е представило доказателства, че целта му е да работи в С. България ЕООД. Това се установи и от показанията на разпитания свидетел, които съдът кредитира като последователни и непротиворечиви..

Основният спорен въпрос по делото, макар и неизрично поставен от страните е, обвързан ли е бил административният орган от становището на Държавна агенция „Национална сигурност“ при постановяване на процесния отказ, и подлежи ли това становище на проверка от съдебната инстанция.

Отговорът на първият въпрос е утвърдителен. С подзаконовата нормативна уредба на чл. 10, ал. 1 (В сила от 01.01.2025 г., изм. - ДВ, бр. 16 от 2025 г., предишна ал. 2 - ДВ № 90/15.10.20213 г.) на Инструкция № КОВ-04-02-351/15.08.2013 г. за условията и реда за съгласуване на заявления за издаване на визи е предвидено, че при наличие на едно отрицателно становище от проведеното съгласуване по чл. 9, ал. 1 и 2 Дирекция „К. отношения“ или упълномощеното да взема самостоятелни решения консулско длъжностно лице отказва издаването на виза.

Тази възможност не противоречи, както противно се сочи в жалба, на практиката на СЕС по сходни дела, досежно процедурана. С решение на СЕС от 19.12.2013 г. по дело С-84/12 К. се приема, че преценката на индивидуалното положение на кандидата за виза, която се извършва, за да се установи дали дадено основание за отказ не препятства искането му, предполага извършването на комплексни оценки, основани по-специално на личността на този кандидат, на интеграцията му в държавата на неговото местоживееене, на политическата, социалната и икономическата ситуация в тази държава, както и на евентуалната заплаха, която той може да представлява, за обществения ред, националната сигурност, общественото здраве или международните отношения на някоя от държавите членки (т. 56). Такава преценка е извършена и тя е в съответствие с т. 1 от диспозитива на цитираното решение на СЕС.

Правомощието на ДАНС в настоящата хипотеза е в изпълнение на чл. 41, ал. 1, т. 2 ЗДАНС – Държавна агенция "Национална сигурност" осъществява контролна дейност във връзка с пребиваването на чужденци в Република България, като дава становища по молби за издаване на разрешения за продължително, дългосрочно и постоянно пребиваване и на визи и включва чужденци в информационния масив на нежеланите за страната чужденци по Закона за чужденците в Република България.

Безпротиворечиво в практиката по прилагане на чл. 10, ал. 1 от ЗЧРБ във всичките му хипотези, е тълкуването на закона в смисъл, че самото становище на ДАНС не подлежи на самостоятелен съдебен контрол, тъй като то има характеристиките на акт по чл. 21, ал. 5 от АПК, а законосъобразността му се преценява при оспорване на крайния акт, финализиращ производството. Основополагащо в тази насока е решение № 8151/13.06.2014 г. по адм. дело № 4656/2014 г. на ВАС, седмо отделение. В него ясно и недвусмислено е посочено, че макар издателят на оспорения акт да не разполага с възможността да контролира законосъобразността на даденото от ДАНС становище, съдът, воден от задължението да гарантира на засегнатото лице правото на ефективна защита, следва да провери фактическите и правни основания за издаването му. Тази практика на ВАС корелира и с решение на Европейския съд по правата на човека по дело *C. G. & others vs. B.* No 1365/07, 24.04.2008, § 40 с което ЕСПЧ приема, че на националния съд е дадена възможност да извърши длъжимата преценка за законосъобразността на обстоятелства, стоящи извън основния акт на администрацията-предмет на спора, установени от орган по националната сигурност, вкл. и посредством класифицирана информация.

По аргумент от разпоредбите на чл. 13, вр. чл. 8 на Конвенцията за защита правата на човека и основните свободи (КЗПЧОС), засегнатото лице следва да разполага с ефективна съдебна защита срещу засягащия го акт.

В идентичен смисъл, вкл. относно визовия режим, са и съображенията, залегнали в решение на Съда на ЕС по дело *C-403/16 Soufiane El H.*, т. 38.

Постановеният въз основа на отрицателното становище на ДАНС административен акт засяга

правната сфера на чуждия гражданин. Ето защо, макар издателят на оспорения акт да не разполага с възможността да контролира законосъобразността на даденото от ДАНС становище, съдът, воден от задължението за преценка на пропорционалност на наложената мярка и гарантиране на правото на ефективна съдебна защита, следва да провери фактическите и правни основания за издаване на процесния отказ.

Доводите на ДАНС за "неразбиране на условията на труд и изискванията за длъжността" съдът преценява освен като хипотетични, и в нарушение на свободата на договаряне по Кодекса на труда, на свободното движение на работници и трудовата миграция по смисъла на Закона за трудовата миграция и трудовата мобилност (ЗТМТМ). Отношенията по предоставяне на работна сила се уреждат само като трудови правоотношения (чл. 1, ал. 2 от Кодекса на труда). Императивно изискване, съгласно чл. 62, ал. 1 от КТ е трудовият договор да се сключи в писмена форма и да има съдържанието по чл. 66, ал. 1 от КТ, което в случая е спазено. В сферата на трудовото право важи общият принцип по чл. 9 от ЗЗД за свобода на договаряне, при спазване на нормативните изисквания по КТ и подзаконовите актове по прилагането му. Последните не съдържат императивно изискване за двуезично изготвяне на документи. Дори хипотетично да се приеме, че такова е необходимо с цел "разбиране" съдържанието на документа, то това зависи от свободната воля на договарящите, а не е предмет на административно регулиране. Още повече, че в сферата на трудовата миграция и трудовата мобилност с компетентност да предоставя достъп до пазара на труда разполага Агенция по заетостта, която следи за спазване на специалните изисквания по чл. 7, ал. 1 и чл. 8, ал. 1 от ЗТМТМ, едно от които е и сключен трудов договор с местен работодател (чл. 5, ал. 1, т. 1 от ЗТМТМ). Очевидно в настоящия случай Агенция по заетостта е предоставила становище за наличие на основание да предостави достъп до пазара на труда на жалбоподателя по смисъла на чл. 24и, ал. 12 от ЗЧРБ, след проверка и спазване на изискванията на ЗТМТМ.

В изразеното становище на ДАНС липсват факти, които да обосноват извод за фиктивни трудовоправни отношения. Не се сочи и че приемащото дружество извършва фиктивна дейност. Напротив, в хода на съдебното производство от показанията на разпитания свидетел се установи, че се касае за търговец, чиято дейност е трайно утвърдена на световния пазар. При липса на конкретни убедителни данни за противоправна дейност в нарушение на визовия режим, косвените твърдения не могат да обосноват формирания отказ.

По изложените съображения, съдът намира оспорения административен акт за материалноправно незаконосъобразен, поради което следва да бъде отменен.

На основание чл. 173, ал. 2 АПК преписката следва да се върне на административния орган за ново разглеждане на подаденото искане за издаване на виза за дългосрочно пребиваване. При новото разглеждане административният орган следва да съобрази мотивите, изложени в настоящото решение.

При този изход на спора и на основание чл. 143, ал. 1 от АПК жалбоподателят има право на разноски. Представени са доказателства за заплатени 5.11 евро държавна такса. Не е представен договор за правна помощ и доказателства за плащане на адвокатско възнаграждение. Ето защо, в полза на жалбоподателя следва да бъде присъдена сумата от 5,11 евро.

Така мотивиран, Административен съд София-град, Първо отделение, 18-и състав и на основание чл. 173, ал. 2 от АПК

РЕШИ:

ОТМЕНЯ по жалба на С. К., гражданин на Република Турция, с паспорт № U 25261731, чрез адв.

А., Отказ за издаване на виза, издаден въз основа на Заявление за издаване на виза № ANK25008628V, подадено на 03.12.2025 г.,

ИЗПРАЩА преписката за ново произнасяне от административния орган , в едномесечен срок от влизане в сила на настоящия съдебен акт, в съответствие със задължителните указания по тълкуването и прилагането на закона, изложени в него.

ОСЪЖДА Министерството на външните работи да заплати на С. К., гражданин на Република Турция, с паспорт № U 25261731 разноски в размер на 5,11 евро.

РЕШЕНИЕТО подлежи на обжалване с касационна жалба, подадена в 14-дневен срок от съобщаването му на страните, до Върховен административен съд на Република България чрез Административен съд София-град.

ПРЕПИС от решението да се изпрати на страните на основание чл. 138, ал. 3 във връзка с чл. 137 АПК.

Съдия: